

Κυριακή 20η Ιουλίου 2025

Κυριακή ΣΤ' Ματθαίου.

(Ματθ. 9, 1 – 8).

*«οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καί ἐδόξασαν τόν Θεόν
τόν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις»*
(Ματθ. 9, 8).

Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία σήμερα τιμάει τόν πυρφόρο προφήτη Ἡλία. Τόν ἄνθρωπο πού στάθηκε μόνος ἀπέναντι στίς ἀρχές καί στίς ἐξουσίες τῆς ἐποχῆς του, γιά νά πολεμήσει τήν εἰδωλολατρία καί νά κατευθύνει τούς ἀνθρώπους στόν ἀληθινό Θεό. Μέ τήν ἐξουσία πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός ἔδρασε πολύ δυναμικά. Διέλαθε τοῦ θανάτου μέχρι τήν ἐποχή τῶν ἐσχάτων, κατά τήν ὁποία θά παραδώσει τόν ἑαυτό του στό μαρτύριο χάριν τῆς ἀληθείας. Στόν προφήτη Ἡλία ταιριάζει ἀπόλυτα αὐτό πού ἀκούσαμε στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς σημερινῆς Κυριακῆς νά λένε οἱ ἄνθρωποι γιά τόν Χριστό: «οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καί ἐδόξασαν τόν Θεόν τόν δόντα

ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις». Αὐτό τό εἶπαν γιά τόν Χριστό, διότι θεράπευσε τόν παράλυτο τῆς Καπερναοῦμ, ἀφοῦ πρώτα τοῦ ἔσβησε τίς ἁμαρτίες. Γιά τόν Ἡλία ταιριάζει, διότι ὁ Θεός τοῦ ἔδωσε τέτοια ἐξουσία, ὥστε δάμαζε ἀκόμη καί τή φύση.

Ὁ Θεός δίνει πολλές φορές ἐξουσία στούς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἔτοιμοι νά ἐργαστοῦν πάνω στό σχέδιο τῆς θείας οἰκονομίας γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου. Γι' αὐτό ὁ Χριστός διαβεβαίωσε τούς μαθητές Του ὅτι θά ἐπιτελοῦν θαύματα πιά μεγαλύτερα ἀπό τά θαύματα πού ἔκανε Ἐκεῖνος. Ὁ Θεός ἔδωσε τόση ἐξουσία στόν Ἡλία, ὥστε μπορούσε νά ἐλέγξει τή βροχή καί τήν ξηρασία, νά κατεβάσει φωτιά ἀπό τόν οὐρανό καί νά ἀναστήσει τόν νεκρό γιό τῆς χήρας στά Σαρεπτά τῆς Σιδωνίας. Ἐλαβε αὐτή τήν ἐξουσία ὁ προφήτης, ἐπειδή ἔπρεπε νά ἀντιταχθεῖ στή λατρεία τῶν εἰδώλων καί νά κηρύξει τήν παρουσία τοῦ ἑνός καί ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Σήμερα ζοῦμε σέ μία ἐποχή πού ταλαιπωρεῖται ἀπό τά σύγχρονα εἴδωλα. Ἐχουμε ἀνάγκη ἀπό τό ἦθος τοῦ Ἡλία, γιά νά κτυπήσουμε τήν εἰδωλολατρία τῶν ἡμερῶν μας καί νά δείξουμε στούς συνανθρώ-

πους μας ποιός είναι ο μόνος Θεός. Τά είδωλα τῆς ἐποχῆς μας είναι πολλά καί πολύ δυνατά. Ἴσως είναι πιό ἰσχυρά ἀπό τόν Βάαλ καί τήν Ἀστάρτη τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡλία. Ἀπ' ὅλα τά είδωλα πού μᾶς περιβάλλουν ἄς κάνουμε ἀναφορά μόνο σέ τρία, τά ὁποῖα ἀπειλοῦν περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά νά κατασπαράξουν τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν ἐλευθερία τῆς ἀνθρωπότητας. Αὐτά είναι ἡ τεχνολογία, ἡ ἐπιστήμη καί ἡ τέχνη. Εἶναι τρία κατορθώματα τῆς ἀνθρώπινης σκέψης, πού ἐπινοήθηκαν γιά νά κάνουν τή ζωή καλύτερη καί ὁμορφότερη. Ὁ ἄνθρωπος, ὅμως, τούς ἔδωσε τόση βαρύτητα, ὥστε τά κατέστησε θεότητες τόσο ἰσχυρές, ὥστε νά μή δέχονται καμία ἀπολύτως κριτική. Ἔτσι πλέον ἡ τεχνολογία, ἡ ἐπιστήμη καί ἡ τέχνη ἔγιναν οἱ κύριοι ρυθμιστές τῆς καθημερινότητας, μέ ἀποτέλεσμα ὁ ἄνθρωπος νά κινδυνεύει ἀπό τά ἴδια τά δημιουργήματά του.

Τό πρῶτο μεγάλο είδωλο τοῦ κόσμου είναι ἡ τεχνολογία. Πάντοτε αὐτή βοήθησε νά γίνεται ἡ ἀνθρώπινη καθημερινότητα πιό εὐκόλη. Ξεκούραζε τόν ἄνθρωπο καί τόν βοήθησε νά καταφέρει πράγ-

ματα πάνω από τις φυσικές του δυνάμεις. Ἡ τεχνολογία ἐπινοήθηκε, γιά νά ἐπιβιώσει ὁ ἄνθρωπος μέσα σ' ἓνα περιβάλλον πού ἔγινε ἐχθρικό ἀπέναντί του, ὅταν ἀποξενώθηκε ἀπό τόν Θεό. Ἀπό τήν ἐποχή τῶν πρωτόγονων ἐργαλείων μέχρι τήν ἐποχή τῆς τεχνητῆς νοημοσύνης ἡ τεχνολογία στέκεται στό πλευρό τῆς ἀνθρωπότητας σάν ὑπηρέτρια. Τώρα, ὅμως, ὁ ἀποκομμένος ἀπό τόν Πλάστη του ἄνθρωπος παραχωρεῖ στήν τεχνολογία τά πρωτοτόκια τῆς δημιουργίας καί γίνεται ἐκεῖνος δικός της ὑπηρέτης. Ἄφησε τίς ἠλεκτρονικές συσκευές νά ρυθμίζουν ὅλες τίς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς του. Τήν ἀνέβασε κυριολεκτικά σ' ἓνα βᾶθρο λατρείας, ἀφοῦ τοῦ εἶναι πιά ἀδιανόητο νά ζήσει χωρίς αὐτή. Ἔδωσε τόση δύναμη στήν τεχνολογία, πού τώρα πιά ἐξαιτίας της κινδυνεύει ἡ ἐλευθερία καί ἡ ἀξιοπρέπειά του. Τή λατρεύει τόσο δυνατά, πού εἶναι ἕτοιμος νά ὑποταχθεῖ στίς δυνατότητές της, ἀκόμη καί ἂν αὐτό τόν μετατρέψει σέ πιόνι ἢ σέ θύμα της.

Ἡ δεύτερη θεότητα τοῦ κόσμου εἶναι ἡ ἐπιστήμη. Ἡ ἐπιστήμη ξεκινάει ἀπό τήν ἐσωτερική ἔφεση τοῦ ἀνθρώπου γιά μάθηση καί γνώση. Ἡ

ἐπιστήμη ἔχει συγκεκριμένο πεδίο στό ὁποῖο κινεῖται καί αὐτό εἶναι τό ἐπιστητό. Τό ἀντικείμενο τῆς ἐπιστήμης εἶναι ὅλη ἡ κτιστή πραγματικότητα, τήν ὁποία ἐρευνάει καί μελετάει μέ τό πείραμα καί τό συμπέρασμα. Ἀκόμη καί τά ἐπιστημονικά ἀξιώματα κινουῦνται στόν χῶρο τῆς κτιστῆς πραγματικότητας. Δυστυχῶς, ὅμως, ὁ πλανεμένος στήν ἁμαρτία ἄνθρωπος θεοποιεῖ τήν ἐπιστήμη. Θεωρεῖ ὅτι αὐτή κατέχει ὅλη τή γνώση καί μπορεῖ νά ἀποφθέγγεται γιά ὅλα τά ζητήματα τῆς ζωῆς καί τοῦ κόσμου. Ὑπάρχουν, ὅμως, πεδία πού ἡ ἐπιστήμη δέν μπορεῖ νά τά ἀγγίξει καί νά ἐρευνήσει. Πεδία τά ὁποῖα στέκουν πάνω ἀπό τήν κτιστή πραγματικότητα καί πάνω ἀπό τό ἐπίπεδο τοῦ ἐπιστητοῦ. Ὁ χωρίς Θεό ἄνθρωπος δέν τό ἀντιλαμβάνεται αὐτό. Ἐναποθέτει στήν ἐπιστήμη ὅλες τίς ἐλπίδες του. Τήν ἀφήνει νά μιλάει γιά θέματα πού δέν μπορεῖ νά γνωρίζει. Τήν μετατρέπει σέ θεότητα καί τῆς παραχωρεῖ μία αὐθεντία, στήν ὁποία κανείς δέν μπορεῖ νά ἀντιταχθεῖ, διότι θά θεωρηθεῖ σκοταδιστής καί ἀκαλλιέργητος. Ἡ ἀλήθεια, ὅμως, εἶναι πώς ἡ ἐπιστήμη πολλές φορές ὁμολογεῖ τίς ἀδυναμίες της

καί προδίδει τόν ἄνθρωπο τότε πού τή χρειάζεται περισσότερο.

Ἡ τρίτη θεότητα τοῦ κόσμου, πού καταντάει οἰκτρό εἶδωλο, εἶναι ἡ τέχνη. Ἡ τέχνη ἔγινε μία θεά, τήν ὁποία κανείς δέν μπορεῖ νά τήν ἀγγίξει, νά τήν κρίνει καί νά τήν προσβάλει. Ἡ τέχνη εἶναι ἡ δημιουργική προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νά ἐκφράσει τό ἐσώτατο περιεχόμενο τῆς καρδίας του. Ἡ τέχνη καινοτομεῖ, χαράζει δρόμους στή σκέψη, καθορίζει τήν αἰσθητική τῶν κοινωνιῶν. Οἱ καλλιτέχνες πού εἶναι τακτοποιημένοι ἐσωτερικά παράγουν ὁμορφὴ τέχνη. Οἱ καλλιτέχνες πού εἶναι ἐσωτερικά ἀκαλλιέργητοι παράγουν κακοτεχνίες, πού τίς ὀνομάζουν «τέχνη», γιά νά δικαιώσουν τήν παρουσία τους. Τά πάντα μποροῦν νά ὀνομαστοῦν «τέχνη», ἀλλά πρέπει νά καταλάβουμε ὅτι στά πάντα ὑπάρχουν ὅρια. Μπορεῖ ἡ τέχνη, ὡς θεότητα, νά βρῆται στό ἀπυρόβλητο, ἀλλά παραμένει μία ἀνθρώπινη δραστηριότητα. Καθετί πού κάνει ὁ ἄνθρωπος ἔχει ὅρια. Εἶναι τά ὅρια τῆς ἐλευθερίας. Κανείς δέν ἔχει δικαίωμα μέ τήν ἐλευθερία του νά θίγει τήν ἐλευθερία τῶν ἄλλων καί νά προσβάλλει τά

πρόσωπά τους. Όταν ή τέχνη κτυπάει και πληγώνει ανθρώπινα πρόσωπα, παύει να είναι τέχνη. Γίνεται απάνθρωπη βαρβαρότητα. Τότε είναι καιρός αυτή ή «θεά» να κατεβεί από τό βάθρο της και να υποστεί τήν κριτική, όπως καθετί ανθρώπινο. Τέχνη δέν σημαίνει ασυδοσία. Ο Θεός μᾶς χάρισε τήν ικανότητα να καλλιτεχνουῖμε. Μακάρι να χρησιμοποιουῖμε αυτό τό χάρισμα, για να δοξάζουμε τό μεγαλειο Του και να τιμουῖμε τά ἔργα τῆς θαυμαστῆς δημιουργίας Του.

Ἔχουμε ἀνάγκη πάντοτε ἀπό τόν προφήτη Ἡλία. Ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό τόν δικό του τρόπο σκέψης και βιοτῆς. Να πολεμήσουμε τήν ειδωλολατρία πού ἀπειλεῖ τήν ἀνθρωπότητα. Δέν θά γίνουμε οὔτε ὀπισθοδρομικοί, οὔτε ἐχθροί τῆς γνώσης, οὔτε σκοταδιστές και βάρβαροι. Να ξεχωρίσουμε τό σωστό ἀπό τό λάθος. Να ξεχωρίσουμε τά ὅρια τῆς ἀληθινῆς προόδου ἀπό τήν ἀπανθρωπία, διότι ή ἀκύρωση τοῦ ἀνθρώπου δέν είναι προκοπή. Τότε θά ἔχουμε τή δύναμη τοῦ προφήτη Ἡλία και θά ἰσχύει για μᾶς τό: «οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν και ἐδόξασαν τόν Θεόν τόν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις». Ἀμήν.